

Vleermuisonderzoek

Raadhuis, Hoofddorp

27 september 2021

Vleermuisonderzoek

Raadhuis, Hoofddorp

Projectleider	C. van den Tempel
Auteur	C. van den Tempel
Kwaliteitscontrole	M. Korthorst
Opdrachtgever	Gemeente Haarlemmermeer
	Postbus 250
	2130 AG Hoofddorp
Contactpersoon opdrachtgever	B. Mol
Foto's en afbeeldingen	C. van den Tempel
Projectnummer	M-21-50505
Wijze van citeren	Van den Tempel, C. (2021). Vleermuisonderzoek Raadhuis, Hoofddorp. M-21-50505. Natuurlijke Zaken, Heiloo.

© Natuurlijke Zaken

De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE, Heiloo

088-0064400

www.natuurlijkezaken.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	PLANGEBIED	4
1.3	DOEL	4
2	METHODE	5
3	RESULTATEN	6
3.1	RESULTATEN PER BEZOEK	6
3.2	RESULTATEN PER SOORT	7
4	CONCLUSIES.....	9
4.1	EFFECTEN VAN DE INGREEP.....	9
4.2	TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING	10
5	LITERATUUR	11

1 Inleiding

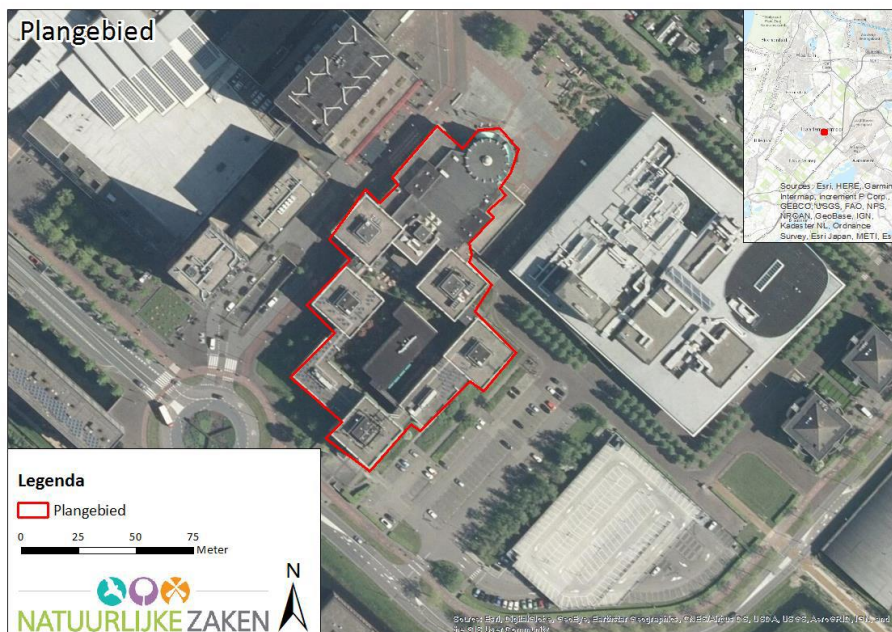
1.1 Aanleiding

Gemeente Haarlemmermeer is voornemens om het gemeentehuis van de gemeente Haarlemmermeer te slopen (Raadhuisplein 1, Hoofddorp). Op de plaats van het huidige gemeentehuis zal een nieuw gemeentehuis gebouwd worden.

De uitgevoerde Quicksan (Rotteveel, 2020) geeft aan dat de flat mogelijk door vleermuizen gebruikt wordt als verblijfplaats. Dit kan zijn voor zomer-, kraam-, paar- of winterverblijfplaats. Door de sloop van het pand verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen zijn een strikt beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming. Vleermuisonderzoek is daarom nodig om er achter te komen of vleermuizen het pand gebruiken en zo ja, welke functie / functies het plangebied heeft.

1.2 Plangebied

Het gemeentehuis van gemeente Haarlemmermeer is gevestigd op adres Raadhuisplein 1 te Hoofddorp (figuur 1.1) en komt uit 1979. Het gebouw ligt midden in het centrum van Hoofddorp en heeft een oppervlakte van circa 8.300 m². Het gebouw heeft een buitenmuur van baksteen met spouwmuur en een plat dak. De hoofdingang voor bezoekers bevindt zich aan de noordzijde van het gebouw.

Figuur 1.1. Het plangebied.

1.3 Doel

Doel van het onderzoek is het verkrijgen van gegevens over het voorkomen van vleermuizen in het plangebied en het gebruik van het plangebied door vleermuizen. Daarbij zijn de volgende vragen gesteld:

- Welke vleermuizen komen in het plangebied voor?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige soorten vleermuizen?
- Leidt de ingreep (mogelijk) tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?

2 Methode

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van de Gegevens Autoriteit Natuur (2021).

Tijdens de veldbezoeken is op basis van geluid en zicht geïnventariseerd. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd door deskundigen op het gebied van vleermuizen. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname en- vertragingfunctie (Pettersson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden, hoorbaar gemaakt. Aan de hand van deze echolocatie zijn veel vleermuizen direct op soort te brengen. Opnames zijn, indien nodig, geanalyseerd met behulp van Batexplorer.

Door daarnaast zoveel mogelijk zichtwaarnemingen te verzamelen, is bepaald welke functies het plangebied voor welke soort heeft. Hiervoor is een warmtebeeldcamera ingezet. Hierdoor konden vleermuizen ook in het donker goed worden gezien.

Er is onderscheid gemaakt tussen foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen (kraam-, winter-, paar- en zomerverblijven). Het onderzoek heeft zich gericht op kleine gebouwbewonende soorten, omdat de toegangen tot de spouw allemaal zeker te klein waren voor grote soorten als laatvlieger.

In de zomerperiode van 2021 (april – juli) zijn vier veldbezoeken uitgevoerd om te zoeken naar vliegroutes en verblijfplaatsen, twee in de vroege ochtend en twee in de avond.

In de paarperiode (half augustus – september) zijn drie veldbezoeken uitgevoerd. Om te luisteren naar paarroepen van vleermuizen waarmee paarterritoria of paarverblijven kunnen worden vastgesteld en om te kijken naar middernachtzwermen van gewone dwergvleermuizen.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden gunstig voor vleermuisonderzoek, te weten weinig wind en niet te koud, zie tabel 1.

Tabel 1. Data veldbezoeken en weersomstandigheden.

Datum	°C	BFT	Tijd	Aantal personen
5-5-2021	9	2	21.00 - 23.30	2
29-5-2021	10	2	03.30 - 05.30	1
19-6-2021	18	3	03.30 - 05.30	1
15-07-2021	16	3	22.00 – 00.00	2
02-08-2021	12	2	00.00 – 02.00	1
20-08-2021	20	2	23.30 – 01.30	1
10-09-2021	22	1	22.30 – 00.30	1

3 Resultaten

De resultaten van het uitgevoerde onderzoek in 2021 worden eerst besproken per onderzoeksmoment, gevolgd door een bespreking per soort.

3.1 Resultaten per bezoek

05-05-2021

Omdat bij laatvliegers is gebleken dat deze in het vroege voorjaar al een uur na zonsondergang weer kunnen gaan zwermen bij de verblijfplaats is een vroege voorjaarsronde gedaan.

In de quickscan was niet vermeld of het gebouw geschikt was voor alle soorten gebouwbewonende vleermuizen of slechts voor bepaalde soorten. De spouwgoten bleken allemaal zeer klein, zie figuur 3.1, en waren daarom zeker te klein voor laatvliegers. Wel is het avondbezoek gewoon afgemaakt.

Tijdens dit avondbezoek zijn twee à drie gewone dwergvleermuizen aan de zuidzijde van het gebouw gezien. Hierbij zijn ook paarroepen gehoord van een gewone dwergvleermuis. Er is dus waarschijnlijk ook een paarverblijfplaats aanwezig in het pand.

Er zijn geen laatvliegers gehoord tijdens het bezoek.

Figuur 3.1. Alle toegangen tot de spouw waren ter grote van kleine stootvoegen zoals hier aangegeven.

29-05-2021

Tijdens dit ochtendbezoek zijn wederom enkele gewone dwergvleermuizen rondom het Raadhuis aangetroffen. Het gaat om tussen de 2 en 5 dieren. Ook zijn er weer paarroepen gehoord. Er zijn op twee locaties invliegende dieren gezien. Er zijn geen andere soorten vleermuizen gehoord tijdens het bezoek.

19-06-2021

Er is nogmaals een ochtendbezoek uitgevoerd en hierbij zijn twee invliegende gewone dwergvleermuizen gezien, waarvan één op een andere locatie dan bij het vorige bezoek.

Er zijn geen andere soorten vleermuizen gehoord tijdens het bezoek.

15-07-2021

Bij dit avondbezoek is op één nieuwe locatie een uitvliegende gewone dwergvleermuis gezien. Dit is dus de 4de locatie van een zomerverblijfplaats.

Er zijn geen andere soorten dan gewone dwergvleermuis gehoord rondom het Raadhuis.

01-08-2021

Er is een bezoek rond middernacht geweest om te kijken of het pand als winterverblijfplaats gebruikt wordt door gewone dwergvleermuizen. Middernachtzwermen is niet aangetroffen. Wel zijn er enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen gezien. Er zijn enkele gewone dwergvleermuizen rondom het gebouw gehoord. De centrumkant van het Raadhuis zijn geen vleermuizen aangetroffen. Ten zuiden van het Raadhuis, bij de appartementen aan de Piratenweg en ten oosten van het plangebied, bij de kruising van de Boslaan en de Burgemeester van der Willigenlaan, zijn ook foeragerende gewone dwergvleermuizen gehoord.

20-08-2021

Er is een bezoek rond middernacht uitgevoerd om te kijken of het pand als winterverblijfplaats gebruikt wordt. Middernachtzwermen is niet aangetroffen.

Wel zijn er paarroepen van gewone dwergvleermuis gehoord. Het ging om één dier. De paarroepen waren vooral aanwezig bij de zomerverblijfplaats aan de zuidzijde van het gebouw. Deze verblijfplaats wordt dus ook als paarverblijfplaats gebruikt.

10-09-2021

Er is nog eenmaal bij het pand geluisterd naar paarroepen van dwergvleermuizen. Er zijn wederom paarroepen van gewone dwergvleermuis gehoord, met name aan de zuidzijde van het gebouw.

Er is nabij het plangebied kort een ruige dwergvleermuis gehoord. Deze had geen binding met het plangebied.

3.2 Resultaten per soort

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis gebruikt het pand als zomer- en paarverblijfplaats. Er zijn op vier locaties verblijfplaatsen vastgesteld. Het gebouw wordt niet gebruikt als kraamverblijfplaats en als winterverblijf.

Ruige dwergvleermuis

Eenmaal is kort een ruige dwergvleermuis gehoord. Deze had geen binding met het plangebied.

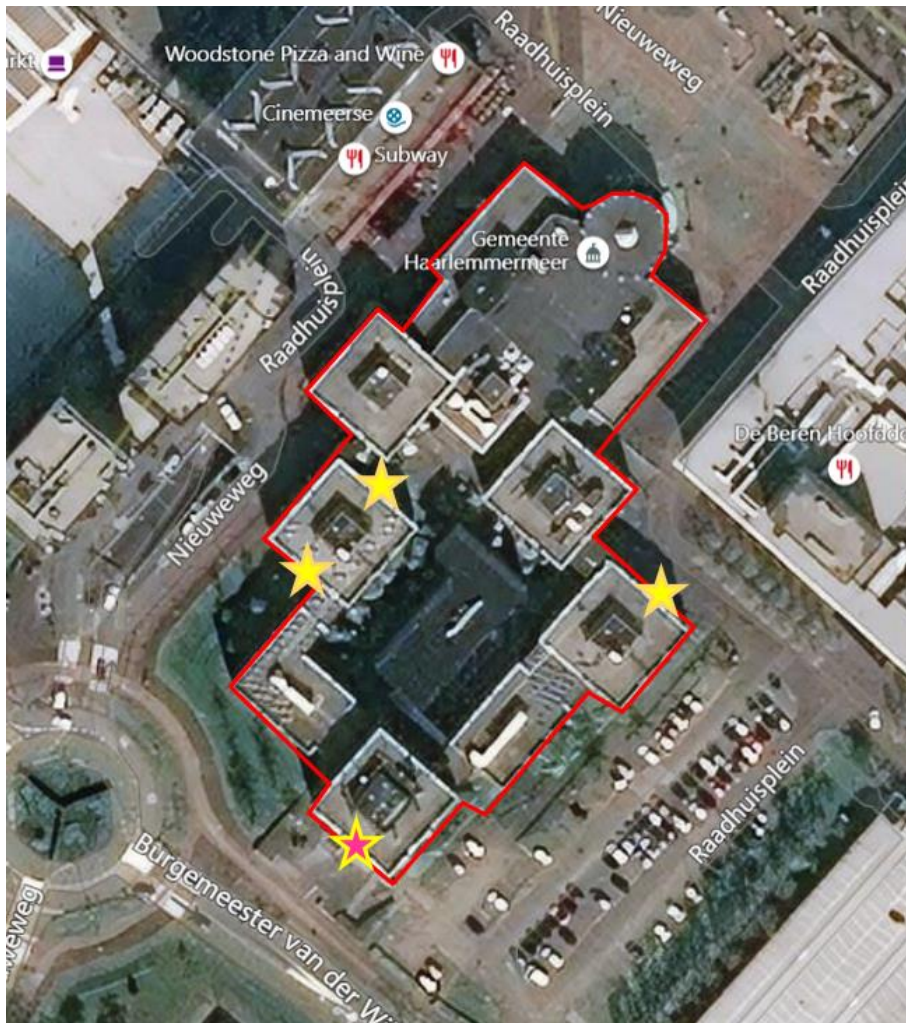

Figuur 3.2. Locaties van twee van de vier zomerverblijfplaatsen. De roze ster is de locatie die ook als paarverblijfplaats wordt gebruikt.

4 Conclusies

4.1 Effecten van de ingreep

Door de sloop van het raadhuis gaan er vier verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen verloren. Het gaat om vier zomerverblijfplaatsen. Eén van deze zomerverblijfplaatsen wordt ook als paarverblijfplaats gebruikt.

Figuur 4.1. De gele sterren geven de locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen. De roze ster wordt als zomerverblijfplaats en als paarverblijfplaats gebruikt.

4.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Het verstoren en/of aantasten van een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is in strijd met artikel 3.5 lid 4 (*Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*) van de Wet natuurbescherming. Hiervoor dient er een ontheffing aangevraagd te worden.

Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat (andere alternatieven zijn afgewogen)
- het nodig is op grond van een in de wet genoemd belang (geldig wettelijk belang)
- er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort

Onderdeel van een ontheffingsaanvraag is het opstellen en uitvoeren van een plan om de effecten van de ontwikkeling op de gunstige staat van instandhouding van de soort te beperken door het nemen van soort specifieke maatregelen.

Al genomen mitigerende maatregelen

In juli 2021 zijn reeds 17 vleermuiskasten opgehangen en drie paalkasten geplaatst. Deze hangen in een straal van 200 meter om het Raadhuis, zie figuur 4.2.

Figuur 4.2. Locaties van de 17 vleermuiskasten (oranje / bruine vlak) en drie paalkasten (driehoeken).

5 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. BIJ12, Utrecht

Dietz, C. en A. Kiefer. 2017 Veldgids vleermuizen van Europa. KNNV uitgeverij.

Driessen, C. en S. van Schaik. 2020. Voorjaarszwermactiviteit van laatvliegers. Presentatie op VLEN avond 2. www.vleermuis.net

Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het Landschap. Schuyt & Co. Haarlem.

Rotteveel, J. 2020. M-20-50500.96. Quicksan Wet natuurbescherming. Sloop van gemeentehuis Haarlemmermeer. Natuurlijke Zaken, Heiloo.

Snijder, M. en W. Steen. 2020. Jaarrond activiteit rondom kraamverblijfplaats laatvlieger. Presentatie op VLEN avond 1. www.vleermuis.net

Vleermuisprotocol, 2021. Netwerk groene bureaus, Gegevensautoriteit natuur en de Zoogdiervereniging, Nijmegen.

de zakelijke dienstverlening van Landschap

Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

Tel. 088 - 006 44 00

www.landschapnoordholland.nl

info@landschapnoordholland.nl